

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Michala Bobka, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: nezletilá **L. B.**, zastoupena zákonnou zástupkyní Ing. J. H., právně zastoupena Mgr. Martinem Brabcem, advokátem se sídlem Školská 483, Milovice, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 5. 2022, č. j. MZDR 8654/2022-3/OES, a ze dne 6. 4. 2022, č. j. MZDR 2954/2022-4/OES, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2024, č. j. 43 A 59/2022 - 39,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2024, č. j. 43 A 59/2022 - 39, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně nebyla očkována proti onemocnění COVID-19. V listopadu 2021 (rozhodnutím Krajské hygienické stanice Středočeského kraje ze dne 29. 11. 2021, č. j. KHSSC 61970/2021) a podruhé v lednu 2022 (rozhodnutím Krajské hygienické stanice Středočeského kraje ze dne 14. 1. 2022, č. j. KHSSC 02200/2022) jí byla podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, nařízena karanténa a další protiepidemiologická opatření, neboť přišla do kontaktu s osobou pozitivně testovanou na onemocnění COVID-19. Žalobkyně se proti oběma prvostupňovým rozhodnutím krajské hygienické stanice odvolala. Poukazovala na skutečnost, že jejím spolužákům, kteří byli očkováni proti COVID-19, po kontaktu s pozitivně testovanou osobou karanténa nařízena nebyla. Tento postup byl dle žalobkyně diskriminační, neproporcionální a vykazující znaky libovůle.

[2] Žalovaný obě odvolání směřující proti prvostupňovým rozhodnutím zamítl, přičemž v případě druhého rozhodnutí v nepodstatné části změnil výrok.

[3] Proti rozhodnutím žalovaného podala žalobkyně dvě žaloby ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „*krajský soud*“). Namítala v nich, že došlo k zásahu do jejího základního práva na svobodu pohybu a vzdělávání, aniž by byl respektován princip rovnosti zaručený Listinou základních práv a svobod (dále jen „*Listina*“), neboť krajská hygienická stanice při svém postupu rozlišovala mezi očkovanými a neočkovanými osobami. Podle žalobkyně toto jednání neodpovídá cílům karantény podle § 2 odst. 7 zákona o ochraně veřejného zdraví. Žalobkyně dále namítala nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů pro nedostatek důvodů, jelikož nijak nevysvětlily vyšší pravděpodobnost nakažení neočkovaných osob onemocněním COVID-19 a výrazně nižší nakažlivost očkovaných osob. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu žalobkyně namítala nerovné zacházení bez jakéhokoli smyslu a účelu z pohledu cílů karantény (zabránit přenosu infekčního onemocnění), neboť i osoby očkované proti onemocnění COVID-19 mohou toto onemocnění šířit. Žalobkyně odkázala také na judikaturu, týkající se opatření v souvislosti s COVID-19. Pokud hygienická stanice neuložila karanténní opatření také dalším osobám (spolužákům), nepostupovala podle žalobkyně v zájmu ochrany veřejného zdraví a svým postupem přispěla k šíření COVID-19.

[4] Krajský soud nejprve spojil řízení o obou žalobách do společného řízení a poté v záhlaví označením usnesením žaloby odmítl. Podle krajského soudu žalobkyně postrádala aktivní procesní legitimaci podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud v napadeném usnesení připomněl, že aktivní žalobní legitimace je dána, pokud v žalobě tvrzená nezákonnost negativně zasahuje do právní sféry žalobkyně. V projednávané věci tomu tak však nebylo. Žalobkyně ve svém podání vůbec nerozporovala důvodnost jí nařízených karanténních opatření. Žalobkyně namítala rozdílné zacházení s očkovanými a neočkovanými osobami a spíše než proti jí nařízeným karanténním opatřením brojila proti nenařízení karantény dalším (očkovaným) osobám, spolužákům žalobkyně.

[5] Podle krajského soudu je podle § 2 s. ř. s. posláním správních soudů chránit veřejná subjektivní práva. Žalobkyně však podle krajského soudu nepředestřela důvody nezákonnosti napadených rozhodnutí, jež by se negativně dotýkaly jejích veřejných subjektivních práv. Krajský soud uzavřel, že i kdyby (hypoteticky) shledal námitku žalobkyně ohledně absence nařízení karantény jiným osobám důvodnou, nic by to nezměnilo na závěru, že žalobkyni samotné byla karanténa nařízena důvodně a měla by proto i nadále povinnost ji podstoupit. Krajský soud uzavřel, že soudní přezkum podle § 65 s. ř. s. nemůže sloužit k jakési *actio popularis* ve prospěch či neprospěch třetích osob.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[6] Žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) napadá kasační stížností usnesení krajského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhuje napadené usnesení zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[7] Podle stěžovatelky bylo odmítnutí jejího návrhu krajským soudem nezákonné, jelikož skutečnosti uvedené krajským soudem v odůvodnění napadeného usnesení neodpovídaly obsahu žalob. Její žaloby nejsou tzv. *actio popularis*. Svými žalobami se domáhala zrušení správních rozhodnutí, a tedy toho, aby jí karanténa nařízena nebyla. Proto konstatování krajského soudu, že se spíše, než nenařízení karantény sobě domáhala nařízení karantény jiným, podle ní neodpovídá skutečnému obsahu jejích podání. Jak stěžovatelka uvedla v žalobách, byla omezena na svých základních právech a svobodách garantovaných Listinou. Ze strany krajského soudu došlo podle ní k nesprávné interpretaci § 65 odst. 1 s. ř. s. a nepřiléhavé aplikaci judikatury NSS. I kdyby existovaly pochybnosti o její aktivní procesní legitimaci, je podle stěžovatelky nezbytné přiklonit se k výkladu svědčícímu ve prospěch výkonu práva na přístup k soudu.

[8] Stěžovatelka uzavírá, že pokud podle názoru krajského soudu netvrdila logicky důsledně a myslitelně možnost dotčení své právní sféry, měla být stěžovatelka dle svého názoru vyzvána k odstranění tohoto nedostatku podmínky řízení, k čemuž ze strany krajského soudu však nedošlo.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené usnesení s tím, že krajský soud podle něj své rozhodnutí srozumitelně a dostatečně odůvodnil. Navrhl proto stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

III. Právní posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou, zastoupenou advokátem, a je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti NSS posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“)].

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Stěžovatelka zahájila své žaloby tvrzením, že „bylo zasaženo do základního práva žalobkyně na svobodu pohybu, aniž by byl respektován princip rovnosti zaručený čl. 1 Listiny základních práv a svobod“ (bod 3 obou žalob, druhá z nich rovněž připojuje *právo na vzdělání*). K zásahu mělo dojít tím, že jí byla nařízena karanténa, zatímco osobám očkovaným, které dle názoru stěžovatelky také šíří infekci, nařízena nebyla. Z této diferenciací mezi skupinami osob pak stěžovatelka dovozovala diskriminaci a svévoli v přístupu správních orgánů vůči její osobě. Stěžovatelka proto krajskému soudu v žalobním petitu navrhla zrušení rozhodnutí žalovaného a krajské hygienické stanice, kterými ji byla uložena karanténa.

[13] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že většina věcné argumentace stěžovatelky se zaměřuje na otázku absence ukládání karantény osobám očkovaným. To však plyne z charakteru argumentu diskriminací/porušení imperativu rovnosti v právech dle čl. 1 Listiny, který je z povahy věci relační: jedné skupině jsou ukládána břemena či odepřeno dobro, které jiná, srovnatelná skupina, nenese či je jí naopak poskytnuto. Na druhou stranu však nelze tvrdit, jak učinil krajský soud, že stěžovatelka před krajským

soudem nevznesla žádné myslitelné tvrzení zásahu do své právní sféry. Její tvrzení bylo sice strohé, ale existující, a to i ve vztahu ke správním rozhodnutím, která napadala: v důsledku nepřipustného či nezdůvodnitelného rozlišování mezi stěžovatelkou (osobou neočkovanou) a osobami očkovanými byla stěžovatelka nucena snést karanténu, tedy omezení svého ústavně zaručeného práva - svobody pohybu, zatímco jedinci, dle jejího názoru ve srovnatelné situaci, takovým způsobem omezení nebyli.

[14] Tuto argumentaci, společně s formálním vymezením petitu v podobě návrhu na zrušení rozhodnutí o její karanténě, lze dle názoru NSS vnímat jako plausibilní tvrzení zásahu do veřejných subjektivních práv žalobkyně: ani žalobkyně neměla být omezena na své svobodě pohybu, neboť je ve srovnatelné situaci s osobami očkovanými. Nakolik se jedná o tvrzení důvodné, je již otázkou věcného posouzení žaloby, které s ohledem na existující ustálenou judikaturu kasačního soudu může být stručné, nikoliv však otázkou absence aktivní procesní legitimace žalobkyně.

[15] Navíc závěr krajského soudu, že se stěžovatelka žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. vlastně domáhala uložení karantény třetím osobám, představuje doplnění tvrzení žalobkyně a jeho následnou okamžitou redukci. Pokud stěžovatelka vznesla argument nedůvodné diskriminace mezi různými typy osob, pak pokud by skutečně došlo ke konstatování nedůvodného odlišného zacházení, což NSS v této fázi rozhodně netvrdí, pak vyústěním podobné situace by nemuselo být pouze, že karanténa musí být uložena všem (se všemi osobami má být zacházeno stejně „špatně“), ale rovněž, že důvodně nemohla být uložena vůbec nikomu, tedy ani osobám očkovaným, ani osobám neočkovaným, včetně stěžovatelky (se všemi osobami má být zacházeno stejně „dobře“).

[16] NSS souzní s názorem krajského soudu, že mu nepřísluší jakkoliv domýšlet či rozhojňovat argumentaci stěžovatelky. To však platí oběma směry: jak v prospěch, tak případně neprospěch její žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Proto usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.): žalobkyni svědčí v této věci aktivní žalobní legitimace co do plausibilního tvrzení zásahu do jejích veřejných subjektivních práv.

[18] V dalším řízení rozhodne krajský soud též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.)

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2025

pokračování

Michal Bobek
předseda senátu